

spröten eller galler kringstängd plats, der fåglar hållas instängda för häckning.

HÄCKA, v. n. 1. (om fåglar) Para sig i häck och ligga ut ägg. — V. a. 1. Låta fåglar i häck para sig och ligga ut ägg. — *Häckande*, n. 4.

HÄCKBUR, m. 2. Bur för fåglar, att häcka uti.

HÄCKELMAKARE, m. 3. En, som förfärdigar häcklor.

HÄCKENELD, m. 2. (milit.) Gevärseld, då hvar man laddar och skjuter, så fort han hinner, utan särskilt kommando.

HÄCKENFJÄLL, se *Blåkulla*.

HÄCKJOLLE, m. 2. pl. — *jollar*. (skepp.) Liten båt, som upphissas under hackbrädet.

HÄCKLA, f. 1. Redskap af trä med på midten tätt islagna hvasva jernspetsar, hvaröfver lin eller hampa flerfaldiga gånger drages, för att afskilja de starkare och längre tågorna från de svagare och kortare.

HÄCKLA, v. a. 1. 1) Medelst häckla (se föreg. o.) afskilja de starkare och längre tågorna på lin eller hampa från de svagare och kortare. *H. lin, hampa*. — 2) (fig.) På ett småaktigt och illvilligt sätt klandra. — *Häcklande*, n. 4. o. *Häckling*, f. 2.

HÄCKLARE, m. 3. En, som häcklar (i verbets begge bem.).

HÄCKLERSKA, f. 1. Qvinna, som häcklar lin eller hampa.

HÄCKNING, f. 2. Fåglars parning i häck.

HÄDA, v. a. 1. part. pass. äfv. *Hädd*, utan plur., neutr. o. def. (af gamla ordet *Had*, gäckeri, spott och spe) Öfverhoppa med skymliga och smädliga uttälelser, göra till mål för skymf och smädelse. *H. Gud*. (Ordspr.) *Som man är klädd, så blir man hädd*, man blir aktad efter kläderna.

HÄDAN, adv. Härifrån. *Skiljas h.*, se *Af-lida*.

HÄDANDE, n. 4. Handlingen, då någon hädas.

HÄDANEFTER, adv. Efter denna tid, stund.

HÄDANFARA, v. n. 3. (böjes som *Fara*) 1) Fara härifrån. — 2) (fig.) Afslida.

HÄDANFÄRD, c. 3. 1) Afresa härifrån. — 2) (fig.) Död.

HÄDANKALLA, v. a. 1. 1) Kalla härifrån. — 2) (fig.) Låta dö. *Den Högste har behagat h. vår vän N.*

HÄDARE, m. 3. En, som hädar Guds namn.

HÄDELSE, f. 3. Försmädelse mot Gud i ord eller handling. *Utösa h-r. Att göra det, vore en h.*

HÄDEORD, n. 3. Ord, som innefattar hädelse.

HÄDISK, a. 2. Som innefattar hädelse. *H-a ord, uttältselser, handlingar*. — *Hädiskt*, adv.

HÄFBOM, m. 2. pl. — *bommar*. Se *Häfstång*.

HÄFD, hä'vvd, m. 3. 1) Odlad jords bruk. *Jordens, åkerns h. Åkern är i god häfd*, är väl häfdad, brukad. — 2) a) Bruk af egendom eller rättighet. *Gammal h.*, lång tids besittning. *Urmännens h.*, säges, då man oqvald och obehindrad besuttit, nytjat och brukat fast egendom eller rättighet, så att ingen minnes eller sanningsenligt vet, huru hans förfäder eller fångsmän först tillvunnit sig dem. *Förfalla under h.*, säges om egendom eller rättighet, som lagligen blir innehafvarens, då ingen inom viss af lag föreskrifven tid derpå gjort anspråk. — b) Samlag. — 3) *H-en*, se *Häfder*.

HÄFDA, hä'vda, v. a. 1. (frekventativ af verbet *Hafva*) 1) (om odlad jord) Bruka. *H. jord, åker. Väl h. sitt hemman*. — Säges äfv. i fig. mening, t. ex.: *H. en rättighet*. — 2) Göra hafvande, *H. en qvinna*. — *Häfdande*, n. 4.

HÄFDATECKNARE, m. 3. Historieskrifvare. Brukas mest i den högre stilen.

HÄFDATECKNING, f. 3. (mindre brukl.) Historieskrifning.

HÄFDEBÖCKER, f. 3. pl. Se *Häfder*.

HÄFDEFORSKARE, m. 3. En, som forskar i häfderna, i den äldre historien.

HÄFDER, hä'vdr, m. 3. pl. Ett lands historia. *Svea Rikes h.* I bestämd form har ordet betydelsen af allmän historia, världshistoria, t. ex.: *H-na intyga, att . . .* Brukas sålunda äfv. i sing., bestämd form, t. ex.: *Häfden bevittnar, att . . .*

HÄFDETECKNARE, se *Häfdtecknare*.

HÄFDVUNNEN, a. 2. neutr. — *et*. 1) Förvärfvad genom gammal häfd. — 2) (fig.) Genom långvarigt bruk antagen till allmän efterlefnad, allmängiltig.

HÄFKONST, hä'vkånst, f. 3. sing. Se *Statik*.

HÄFNING, hä'vning, f. 2. Rörelse upp och ned, i vågor.

HÄFOFFER, hä'våff'r, n. 3. Ett slags offer hos Hebreerna, som har sitt namn deraf, att det på vägen emellan templet och altaret skulle häfvas, d. v. s. lyftas i höjden.

HÄFSKRUF, m. 2. pl. — *skrufvar*. (mek.) Domkraft att lyfta svåra tyngder.

HÄFSPEGEL, m. 2. pl. — *speglar*. (fyrv.) Den på pulverladdningen i en svärmarekista liggande skifvan, som tjenar att kvarhålla pulvret på bössans botten.

HÄFSTÅNG, f. 3. pl. — *stänger*. (mek.) *Den enkla* ell. *matematiska h-en*, en oböjlig, viktlös linie, hvilken genom på henne verkande krafter är rörlig kring en punkt. *Den sammansatta* ell. *fysiska h-en*, en oböjlig, öfverallt lika tjock stång, som understödes i en punkt, och i tvenne andra punkter är försedd med vigter, hvilka sträfva att föra henne i motsatta riktningar.

HÄFTA, häftta, f. 1. 1) Linnelapp med påstruket bäftplåster, som tjenar till att fasthålla något, t. ex. plåster. — 2) (med.) Stoltvång.

HÄFTA, v. a. 1. (frekventativ af verbet *Hafva*) 1) På helt enkelt sätt och i hast fästa ett föremål vid ett annat. *H. något vid en sak*. *H. fäst, ihop, i'n*, se *Fasthäfta*, sec. — 2) (bokb.) Medelst snören (häftsnoen) och bindtråd i ryggen hopfästa arken, som tillhöra samma bok eller skrift. — V. n. Vara fastnad, sitta fast. *Der är något som h-r*, det är något som håller fast, igen; (fig. fam.) något som hämmar, hindrar. *H. för skuld*, vara penningar skyldig. *H. för ett brott*, vara dertill skyldig. *H. på målet*, icke kunna uttala orden redigt och tydligt. — *Häftande*, n. 4. (för både aktiv och neutrum).

HÄFTE, n. 4. 1) Tryckt skrift, som utgifves endast häftad och i omslag. — 2) Sammanhäftade ark af en handskrift.

HÄFTIG, häftigg, a. 2. (af det gamla ordet *Heipt*, vrede) 1) (om person) Som lätt utbryter i vrede. *Han är mycket h. af sig*. Man säger äfv.: *EU h. sinne, lynne, en h. natur*. — *Syn.* Hetsig, Hettefrad, Het, Hastig till sinnes, Hastig, Eldfängd. — 2) (om sak) Som verkar, göres, sker med våldsamt kraft. Säges både i fysisk och andlig mening, *H. vrede, sorg, sjukdom, köld. En*